
ŚLUSKI MECHANIK W PROJEKTACH

Dualna [r]ewolucja w śluskim mechaniku, czyli nowa jakość w kształceniu zawodowym

Dualny system nauczania stanowi obecnie jeden z najważniejszych nurtów współczesnego kształcenia zawodowego. W wielu krajach europejskich funkcjonuje on z dużym powodzeniem. Wystarczy jedynie wspomnieć, że w państwach Europy Zachodniej o najwyższym poziomie rozwoju gospodarczego stanowi on fundament kształcenia zawodowego. Dane liczbowe jednoznacznie to potwierdzają. Dla przykładu w Szwajcarii blisko 90% uczniów kształci się w systemie dualnym, w Niemczech 70%, zaś w Austrii niemal połowa. Dotychczas model ten w Polsce miał jedynie

marginalny kształt. Za sprawą włączenia się pracodawców w proces kształcenia zawodowego oraz licznych projektów finansowanych z Unii Europejskiej, koncepcja ta wdrażana jest również w Polsce. Podejmując analizę tej tematyki w pierwszej kolejności należy przytoczyć jej definicję. System nazywany jest dualnym z uwagi na fakt, iż w jego ramach proces przyuczenia do danego zawodu realizowany jest w przedsiębiorstwie – gdzie uczeń otrzymuje szkolenie praktyczne) oraz w szkole zawodowej, której zadaniem jest uzupełnienie wiedzy teoretycznej. Przyjmuje się, że idealna proporcja łącznej liczby godzin kształtuje się na poziomie 70% w przedsiębiorstwie i zaledwie 30% w szkole.

Taka zmiana jest niezwykle istotna i stanowi cenny czynnik dla rozwoju lokalnego rynku pracy. Rynek MŚP stanowi 99% wszystkich przedsiębiorców, którzy zapewniają około 70% wszystkich miejsc pracy i tworzą około 80% wszystkich nowych miejsc pracy. Od lat odnotowuje się narastający niedobór przedsiębiorców, menedżerów i wykwalifikowanej siły roboczej, która ma bardzo duże braki w praktycznym wykonywaniu czynności. Szacunki wykazują, że do 2030 r. liczba w większości państw członkowskich liczba młodszych pracowników zmniejszy się aż o 25%. System dualny stanowi panaceum na te problemy i umożliwia położenie nacisku na naukę umiejętności praktycznych, które są najbardziej pożądane na rynku.

Dualny system kształcenia zawodowego umożliwia zacieśnienie współpracy między nauczycielami

ze szkoły zawodowej a pracownikami zakładów pracy, którzy organizują praktykę zawodową dla uczniów. Nauka w zakładzie pracy odbywa się w środowisku stałych pracowników oraz przeszkolonego opiekuna praktyk. Z uwagi na fakt, iż pracodawcy również mają wpływ na treści kształcenia uczą również w oparciu o swoje potrzeby. W efekcie uczniowie uzyskują taką wiedzę i umiejętności, na które występuje popyt. Realizacja kształcenia praktycznego w rzeczywistych warunkach zakładu pracy wpływa również na zdolności interpersonalne oraz pomaga nabrać odpowiedniego doświadczenia, co bezspornie wpływa na jego większą efektywność i zatrudnialność po ukończeniu procesu dydaktycznego.

Zespół Szkół Mechanicznych i Logistycznych w Słupsku od 1 września 2017 roku realizuje projekt pt. **“Establishment of two-stage industry competence centers of vocational education and training”** (IC-C4VET), który jest współfinansowany z budżetu Unii Europejskiej w ramach akcji KA2 (Partnerstwa Strategiczne) programu Erasmus+.

Głównym celem projektu jest wdrożenie dualnego systemu kształcenia zawodowego, w ramach którego 70% czasu nauki uczniowie spędzają będą u pracodawców, zaś 30% w szkole. Od 1 września 2018 roku

odbywa się pilotażowe wdrożenie takiego rozwiązania dla zawodu mechanik pojazdów samochodowych. W ramach działań projektowych odbywać się będą warsztaty tematyczne, dotyczące pracy nad podstawami programowymi, programami nauczania i treningiem dla nauczycieli, aby byli przygotowani do pracy w nowym modelu nauczania opartym o model dualny.

Zespół Szkół Mechanicznych i Logistycznych w Słupsku pełni rolę partnera wiodącego, którego zadaniem jest m.in.:

1. Przeprowadzenie pilotażu dualnego systemu nauczania dla jednego z zawodów.
2. Stworzenie programu dwudniowego szkolenia dla nauczycieli, które ma na celu przygotowanie ich do pracy w systemie dualnym.
3. Zorganizowanie międzynarodowej konferencji.

4. Przygotowanie pedagogiczne pracodawców, którzy będą prowadzić nauczanie teoretyczne.

Czas trwania projektu

01-09-2017 – 31.08.2020: 36 miesięcy

Partnerzy:

- Nr. 1. Baltic Sea Academy (BSA), Germany (Lead Partner)
- Nr. 2. Berufsbildungs- und Technologiezentrum der Handwerkskammer Schwerin (BTZ), Germany
- Nr. 3. Zespół Szkół Mechanicznych i Logistycznych im. inż. Tadeusza Tanskiego (ZSLM), Poland
- Nr. 4. Vilniaus statybininku rengimo centras (VSRC), Lithuania
- Nr. 5. Panevezys Chamber of Commerce Industry and Crafts (PCCCI), Lithuania
- Nr. 6. Latvijas Amatniecības kamera (LAK), Latvia
- Nr. 7. Võrumaa Kutsehariduskeskus (VK), Estonia

Projekt składa się z pakietów roboczych obejmujących następujące główne działania:

1. Zarządzanie projektem i realizacja 6 warsztatów i 2 konferencji międzynarodowych.
2. Rozwój, utworzenie i prowadzenie centrum kompetencyjnego dostosowanego do potrzeb branży, w którym realizacja dualnego kształcenia zawodowego w kraju, w którym wcześniej nauka odbywała się w szkole oraz przygotowanie do wdrożenia w dwóch innych krajach.
3. Rozwój i wdrażanie dokształcania zawodowego nauczycieli szkół zawodowych dla wprowadzenia kształcenia dualnego.
4. Adaptacja i realizacja szkoleń dla trenerów w MŚP.
5. Przekazanie wyników projektu do 68 izb i uniwersytetów z 13 krajów.

W ramach projektu zaplanowano powstanie następujących produktów:

- projekty wdrożenia dwuetapowych branżowych centrów kompetencyjnych oraz dualne kształcenie zawodowe wraz z programami nauczania,
- dwa programy kształcenia nauczycieli,
- program szkoleń dla instruktorów/przełożonych w MŚP,
- publikacja zawierająca dobre praktyki wynikające z realizacji projektu

W ramach prac projektowych i zgłębiania wiedzy z zakresu możliwych form implementacji kształcenia dualnego w polskim systemie nauczania odbyliśmy wyjazdy studyjne do Hamburga i Wilna. Dwukrotnie uczestniczyliśmy również w dwudniowych warsztatach, które odbywały się w Gdańsku. Jeden z nich, który miał miejsce w dniach 27-28.2018 został zorganizowany i poprowadzony przez pracowników i partnerów słupskiego mechanika. Podczas tych warszta-

tów prezentowaliśmy nasze dotychczasowe dokonania w ramach projektu, dzieliliśmy się naszymi spostrzeżeniami i rozwiązywaliśmy napotkane problemy. Wszyscy uczestnicy byli zachwyceni przebiegiem szkolenia, co stanowi dobry prognostyk dla kolejnego wydarze-

nia, którego gospodarzem będzie nasza szkoła – tym razem będzie to międzynarodowa konferencja dotycząca kształcenia zawodowego, która odbędzie się 26.05.2020 roku.

Zespół Szkół Mechanicznych i Logistycznych w Słupsku stworzył nowy program nauczania dla zawodu mechanik pojazdów samochodowych, który został w pełni dostosowany do projektowych założeń dualnego systemu nauczania. Od 1 września 2018 roku uczniowie klasy IF realizują pilotaż w ramach projektu ICC4VET. Nawiązana współpraca z pracodawcami, którzy stali się partnerami szkoły przebiega wzorowo i wszystko wskazuje na to, że dualny system kształcenia na stałe zagości w słupskim mechaniku. Jest to z pewnością nie tylko rewolucja, ale przede wszystkim ewolucja!